

Verslag uitstap naar Gent op 17/10/2025

Lier, 20/10/2025

Op vrijdag 17/10/2025 vertrokken we met de bus naar Gent. We bezochten er in het MSK de tentoonstelling van de internationaal gerenommeerde fotograaf Stephan Vanfleteren 'Transcripts of a sea'. In de namiddag stond een bezoek aan het S.M.A.K. op het programma voor de expo 'Painting After Painting', de grootste schilderijtentoonstelling in en van ons land van de afgelopen 25 jaar. De lunch in Resto Leo, in het nieuwe Provinciehuis van Oost-

Vlaanderen, werd wederom gesmaakt.

Hier volgt een beknopt verslag van deze geslaagde daguitstap. De gidsen ter plaatse zorgden weer voor een mooie meerwaarde aan onze bezoeken.

In zijn tentoonstelling *'Transcripts of a sea'* neemt 's lands bekendste levende fotograaf Stephan Vanfleteren (56) zijn publiek mee in zijn bezetenheid voor de Noordzee. Wij zagen acht zalen verslavend spektakel met als voornaamste thema *"De zee is een oefening in het verliezen"*

Het woord 'transcripts' verwijst naar de notities in zijn eenentwintig Moleskine-schriften, die te zien zijn in de tentoonstelling: bruine, door het water en zout verweerde, logboekjes. Vanfleteren pende er de afgelopen vijf jaar parameters als locatie, windkracht, maanstand en golfslag in neer.

Met zijn fotografie en ook zijn bijhorende teksten, probeert hij de zee in al haar facetten te doorgronden. De zee is een les in nederigheid, ze valt niet vast te grijpen, ze trekt je naar beneden, of duwt je naar boven...afhankelijk vanuit welk perspectief je kijkt.

DREIGING staat centraal in deze tentoonstelling. Vanfleteren heeft de zee ongebonden en obsessief benaderd, soms slechts tientallen meters van de vloedlijn af, maar wel altijd in het water. Zijn vizier steeds gericht op het wateroppervlak, zijn favoriete stukje vloeibaar. *“De zeespiegel is de kelder van de hemel en het plafond van de diepte.”*

Hij waadde door glad, bijna rimpelloos water. Maar vaker door dreiging: in de meest gure en ronduit gevaarlijke omstandigheden worstelde de fotograaf met getijden, golfslag en weersomstandigheden. Bijna heeft het hem zijn leven gekost. Maar een verslaving laat zich niet zo makkelijk tegenhouden.

Het resultaat is een Noordzee zoals u ze nooit eerder zag. Niet alleen door het spektakel dat Vanfleteren wist vast te leggen, ook door de bijzondere samenwerking met het MSK. De fotograaf stapte zelf naar het museum met zijn idee: of ze open stonden voor een project waarin Westerse schilderkunst hand in hand gaat met fotografie. Het antwoord laat zich raden. Maar liefst acht zalen – met evenveel thema's – reserveert het museum voor zijn dialoog met dode, oude meesters. Want de foto's hangen zij aan zij met schilders als Louis Artan, Thierry De Cordier, Marlene Dumas en James Ensor, om er slechts enkele te noemen. Niet om de werken met elkaar te vergelijken, wel om een gevoel van verwantschap te vangen. *“Hoe goed hebben zij het water geobserveerd en waarachtig in beeld gebracht,*

terwijl ik met mijn camera op het moment zelf vaak niet goed zag wat ik precies fotografeerde.”

Als sluitstuk van de expositie gaan we nog in de rij staan om het werk van de jonge filmmaker Basile Rabaey te bewonderen. *'The tide will bring you home'* is gemaakt in samenwerking met de fotograaf. De zwartwitbeelden doen huiveren, maar zijn nodig om te begrijpen met welke bezetenheid *Transcripts of a Sea* is gemaakt.

Na de heerlijke lunch, in Resto Leo, stappen we naar het SMAK voor een rondleiding met de gids. Het hedendaags museum van Gent presenteert met *'Painting after painting'* 25 jaar Belgische schilderkunst als nieuw ijkpunt!

We krijgen iets meer dan 150 werken voor de kiezen (die op enkele uitzonderingen na niet ouder zijn dan drie jaar) van 74 individuele kunstenaars (allen jonger dan 55 jaar en in België wonend en werkend) en 1 collectief. Een aantal

verwachte namen ontbreken, maar de “doorsnee” bezoeker/kunstliefhebber, die wij toch wel zijn, krijgt een veelzijdig beeld van de “nieuwe generatie”.

Aangename constatering (bewust of niet, dat konden we niet achterhalen): het aantal geselecteerde artiesten is gendergewijs keurig verdeeld. Dat geeft aan dat er de jongste decennia ook veel meer vrouwelijke kunstenaars in het circuit zijn terechtgekomen.

Painting after painting is losjes ingedeeld in vijf thematische clusters. Het parcours begint met de inventieve herinterpretatie van de traditie en mondt uit in een zaal die gewijd is aan “hybride vormen”.

Onderweg ontdek je de rekbaarheid van het begrip schilderkunst. Als onderwerp kiest de expo de punkcultuur (Yann Freichels) of diepzeebewezens zoals de blobvis (Anna Zacharoff), maar evengoed verlaten grensposten die met een nachtkijker bespied worden (Diego Herman). Ze vertrekt van digitale ruis of computergestuurde kleuranalyse (Brieuc Dufour en Stijn Cole) of kiest voor ongewone dragers zoals binnenstebuiten gekeerde chipszakjes en denim (Michael Van den Abeele). Ook het kleinste werkje in de tentoonstelling laat zich op die manier opmerken: een beschilderde toast van Victoria Palacios.

Zeven werken ontstonden ter plekke. De grote zaal is voor Luis Lázaro Matos, een kunstenaar met Portugese roots. Zijn werk, rond het thema queerness, bevindt zich ergens tussen muurschildering en installatie.

In *Diplomatic immunity (The Eurorats)* roept hij op het eerste gezicht een idyllisch landschap met allegorische tableaux op. De sterren van de Europese vlag veranderde hij in zaadcellen. En op de ramen van het S.M.A.K. kalligrafeerde hij een boodschap aan de Hongaarse politicus die tijdens de pandemie via een regenpijp een Brussels seksfeest wou ontvluchten.

Ook Anastasia Bay mocht stevig uitpakken. Boven de balie monteerte ze een fries, met archetypische vrouwenfiguren die een soort reidans uitvoeren.

Sarah Smolders bouwt dan weer een stiltemoment in. Ze maakt een inventaris op van het gebouw waarin het S.M.A.K. huist en reproduceert daarvoor aan de hand van frottage de arduinen plinten aan de buitengevel op grote bladen papier. Al even imposant zijn de 467 aquarellen die Emmanuelle Quertain bracht. Ze zijn gebaseerd op beelden en video's die ze op haar computerscherm zag: een vertaalslag van de digitale naar de papieren wereld als een vorm van introspectie

Deze tentoonstelling belicht de levendige dialoog tussen opkomende talenten en hun voorgangers en laat zien hoe hedendaagse kunstenaars omgaan met identiteit, geschiedenis en sociale contexten. Door artistieke grenzen te bevragen en de voortdurende heruitvinding van het medium te vieren, bevestigt *Painting after Painting* de blijvende relevantie van schilderkunst in een voortdurend veranderende wereld.

Om 17u10 vertrokken wij terug naar Lier met de bus, tevreden terugkijkend op deze prachtige uitstap.

Ik wil wel benadrukken dat het succes van deze uitstappen niet alleen aan mij te danken is, maar ook aan **al** de leden van het Bestuur. Onze voorzitter Guido Van den Bogaert brengt steeds de ideeën aan en bereidt de tentoonstellingen voor. Dirk de Mol beheert met kunde de kas van de vereniging. Leen Massei is meesteres in het 'woord' en schrijft de uitnodigingen en de verslagen. En Yasmin Verbist is onze IT verantwoordelijke: zij kent de fijne kneepjes en de behoeften van IT en IT-gerelateerde kwesties en besteedt uren aan de computer met het verwerken van de informatie van de inschrijvingen (lidgeld/uitstappen) en betalingen.

Via deze weg wil ik mijn medebestuurleden echt bedanken voor al hun werk, zij zijn voor mij een enorme ondersteuning voor de uitwerking van deze uitstappen!

Rita Van Looy
secretaris VvDA

(verslag + foto's)